

Posudek na diplomovou práci Hany Sokolové – *The Pronunciation of Czech Teachers of English: English Word Stress*, Praha, 2009

Hana Sokolová se ve své diplomové práci zabývá tématem anglické výslovnosti u českých učitelů angličtiny, zejména se soustředí na oblast slovního přízvuku související s redukcí samohlásek. Koncepce celé práce je pojednána ve třech základních celcích. V prvním autorka předestírá teoretické pozadí problému, konkrétní role slovního přízvuku ve výslovnosti jako celku a vysvětluje jeho důležitost při výuce angličtiny. V druhém se zabývá analýzou autentických nahrávek a ve třetím celku nabízí možná řešení problémů, které zjistila výzkumem dané problematiky. Svůj výzkum staví na dvou základních hypotézách. První hypotéza tvrdí, že kvalifikovaní učitelé angličtiny budou mít lepší výslovnost než nekvalifikovaní. Druhá hypotéza předpokládá, že učitelé „prestižních“ škol budou rovněž v oblasti výslovnosti dosahovat lepších výsledků.

Teoretická část práce velice přehledně zpracovává všechny relevantní koncepty, které s diskutovaným tématem souvisí a uvádí čtenáře do kontextu. V podobném duchu je zpracována i část třetí, ve které autorka navrhuje konkrétní způsoby výuky a zmiňuje teorie vysvětlující důvody chybné výslovnosti, což názorně dokládá.

Zásadnější výhrady bych měla pouze ke dvěma oblastem v praktické části. Domnívám se, že by prospělo důvěryhodnosti obou hlavních hypotéz, kdyby je autorka šířeji vysvětlila, co do motivace svých tvrzení. Při stávající prezentaci hypotézy působí téměř politicky nekorektně, nehledě na skutečnost, že nedostatečně zakládají možnost fakticky je potvrdit nebo vyvrátit následujícím výzkumem. Čímž se dostávám ke druhému problému, který pro mě představuje omezený počet respondentů a chybějící podrobnější informace o nich. Např. o středoškolské učitelce, která z výzkumu vychází jako jedna z nejlepších, se dozvídáme především to, že je absolventkou filosofické fakulty, kde prošla náročnou foneticko-fonologickou přípravou a tudíž u ní není překvapivá nízká míra výslovnostních chyb. Je-li toto hlavní důvod, důkaz pro toto tvrzení chybí (znamená to, že fonetická příprava učitelů na jiných fakultách je nedostatečně náročná?) a můžeme se spoléhat pouze na obecně rozšířenou představu, která k podobné argumentaci nestačí. Obzvlášť pokud neznáme další informace (např. má-li hudební sluch, je-li mimořádně talentovaná na cizí jazyky, jak častý má kontakt s rodilými mluvčími, zda-li se sama soustavně věnuje profesnímu rozvoji). Při interpretaci materiálu získaného od malého vzorku respondentů by tyto informace jistě pomohly silněji podpořit prezentované výsledky.

Závěry, ke kterým práce dochází jsou nicméně velice zajímavé a nosné pro učitelskou praxi a dokumentují i na malém prostoru poměrně přesně současnou situaci v této oblasti českého školství. Je velice cenné, že autorka zároveň nabízí vhodná a praktická řešení problému.

Práci doporučuji k obhajobě, navrhuji hodnotit předběžně jako výbornou až velmi dobrou a ponechat konečnou známku na výsledku obhajoby.